

చందమామ

బిల్వల దూసెవత్తె

1ST AUGUST 47.

6

3-4

CHANDAMAMA

Chandamama

Photo - N. Ramakrishna

బలవంతపు బ్రాహ్మణాధమము

Start
the day
Smoothly -

ఈ పంపు శ్రీధరం భారతాభివృద్ధి
ఫౌండేషన్ ఆఫ్ క్రాంతిచింతన.
ఉత్సాహము, సాహసము లేదా ధైర్యము
"స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా"
వెనుక, దురదృష్టవశాత్తూ, రుక్మ
కాంక్షి మమ్మగణకు ఈ వెబ్సైట్
ఎన్నికల, సామ్యజీవనముకే ఆహ్వానించి
కొందినది.

• Star of India •

వివరములకు క్రమము.

మదరాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ, మదరాసు.

క్రమములు:

వి. వెయిమల్ రెడ్డి అండ్ సన్సు

రి. సింగయ్య ప్రీట్, మదరాసు.

ఆమ్మ

బాంబాయి అండ్ కంప్లైడ్ డాక్టర్
 నేను మీ ఆరాధనకు వుంటాను. ఇంక
 నీవూ మీ పుత్రులకు వారి పాఠశాలకు వుండే
 ఆంక్షలుగా వుంటే, అనే విద్యార్థులకు ఈ
 ఆంక్షలుగా వుంటే విద్యను బాంబాయి.

గొండియా సెరామిక్స్ లిమిటెడ్
 నెల్లూరు కాళహస్తి సుదాలసు

చంద్రమౌళి
 పెద్దలకు

శ్రీధర్ జ్యోతి

నేడే చందాదారుగా చేరండి
 సాలు చందా 5.8-0

*
 ఆపీసు
 87 ఆదారప్పన్ వీధి - మద్రాసు 1

ఉమా బ్రాండ్ ఆభరణములు

<p>ఉమా బ్రాండ్ రోమానుస్ ఆభరణములు గాకులేటి అంబేడికర్ కల్యాణదేవి ఆరంభములు</p>	<p>Rs. 340</p> <p>UMA 330</p>	 <p>UMA 321</p>	<p>ప్రతి వస్తువు మీద UMA ఇంగ్లీషు అక్షరములు గుర్తింపుకొను వలయును.</p>
	<p>Rs. 200-0</p> <p>UMA 338</p>	 <p>UMA 320</p>	

10 సంవత్సరములు గ్యారంటీ

(10) రిజిస్ట్రేషన్ కేసులో ఉంది. నేరే ప్రామిటి.

ఉమాగోల్డ్ కలరింగ్ వర్క్సు, ఉమామహల్

ఉమాగోల్డ్ కలరింగ్ వర్క్సు P.O

మెదిరి వేల్లూరు.

యువ

యువకుల మాస పత్రిక

ఇందిలో రి. యో. ఇంటికి మూల్యాధారం ఉన్నది నిర్మాణం కరణం ప్రకటిస్తాము.
 ఈ విషయంలో కమి కమి కరణం వంటి కోర్కెలను ప్రతి నిర్మాణం కోరుకున్నాము.
 ఇవికాక రి. యో, ఇంటికి, మూల్యాధారం కోర్కెలను వ్యాపించి, ఉంటాయి.
 ఆధ్యాపకులు సహకారం అర్పిస్తున్నాము.

సంవత్సరం చందా రు. 5.0.0 ఏది ప్రతి 0-6-0

సలచిక సెప్టెంబరులో వెలువడుతుంది.

యువ కార్యాలయం

87, ఆదారప్పన్ వీధి, క.టి. మద్రాసు 1.

చదువుకోండి

చందమామ ఆత్మకథ 8	చాతురి పోరు 29
వచ్చే కాల 8	వన్యజంతులు 33
కాకమ్మక్క కథ 9	పౌష్టిక విజ్ఞానం 34
ఉదయపాటలు 13	వైద్యపాఠం - భూతం 37
బందారామయ్య 14	వందకథ 41
అందాలు చించి వందమామ	18	శిశువంశానికి వక్రకథ 44
అన్నదమ్ములు 19	రీతి - చిరుక - పాఠశాల 49
A & S లు 24	తెలివేగం సహాయం 54
రాజగారు - చోడుగారు 26	తెలివే తామరింగం 59

ఇంకా, ఇంకా, ఎన్నో!

పొలు చందా
5-0-0

చందమామ

విడి ప్రతి
0-6-0

విల్లల మా నవత్రైక

చందమామలో విల్లల రచనలూ, విల్లల పోలోలూ ప్రకటిస్తాము. చక్కని పోలోలూ కార్టూ వైకాలో రీయింది 0.0.0 నిగ్గతో మంపారి. పోలో ప్రకటిస్తే ఉందికుంటాము. లేకపోతే తప్పింపజాలాము. ఆయి నవది రచనలు తిరిగి కాలాంతే కవరుపై వరు ఆర్రేమ రాసుకుని నిక్క అంటింది. వ్యాసంకోపాటే మాకు మంపారి. లేకపోతే మేము తప్పి మంపరేము. ఉత్తర ప్రత్యక్షకాలా పెంది రాతిమొంతము. ఈ విషయాలు ముఖ్యంగా గమనించి మాకు వహాయవకమని మా ప్రార్థన.

అపీను :

37, అదారప్పవ చితి : మద్రాసు 1

సంకలనం: చక్రపాణి

సంపుటి 1 | 1 ఆగస్టు 1947 | సంచిక 2

తెలుగు పాపలారా!

మీరు నన్ను చూసి సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుతూ వ్రాసిన జాబులన్నీ నాకు చేరినవి. మీకు ఇవే నా దీవెనలు. ఇకముందుకూడా మీకు ఇంతకుంటే అంద చందాలతో, గమ్ముత్తు గమ్ముత్తు కుబుర్లు చెప్పుతూ కుప్పిస్తాను. సరేనా!

చూడండి, చందమామ ఏజిక్టు జాతికి ఏజిక్టు వ్యక్తికి మాత్రమే మామకాదు. హిందూదేశంలో అన్ని జాతులకూ, అందరికీ మామే. అందుచేత నేను అరము, కన్నడం, మళళయాళం, హిందీ మొదలైన అన్ని భాషలలో వచ్చి అందరికీ కుప్పించా లని ఆనుకుంటున్నాను. మీరేమంటారు?

తెలుగులకు తెలుగు భాషలోనే చందమామను పుస్తకం అందించాలి

నా ఆత్మకథ

చందమామ

"అమ్మా అమ్మా! చందమామ వల్ల అల్లరివారి, ఎప్పుడూ చొక్కా అమ్మ తోడు కక్కడు, నేను మాడు ఎలా తోడున్నా వాని?" అని నీ అమ్మతో నామీద దాడిలు వెబురుంటారు, నెజమేనా? నేను ఎందుకు తోడున్నానే ఎప్పుడన్నా అలోచించామా? దీనికి వెళ్లిన భారతం ఉంది, మా అమ్మ మొవ్విదాకా వెలుతున్నట్టిది.

నేను పుట్టగానే అకాశమంతా వెలుతు రుతో నందిపోయిందట. అది మూచి అక్కర్లే పోయి గ్రహాలు వచ్చాయి, దుక్కలు వచ్చాయి. నేను అంతా చక్కని తండ్రి అంటే చక్కని తండ్రి అన్నాను.

మంచిలో మంచిని అక్కర్లేనాకు చక్కని ఉయ్యాల తెచ్చింది. భరణ అందులో ముక్కలు వేలాడకట్టింది. కృత్రిక, రోహిణి అనూరాధ, రేవతి దానికి రంగురంగుల ముప్పుతెరలు కట్టారు. అతెరలకు వెళ్ల అంచున మెరుపు మోక అంచున అంద్ర ధమస్సు ఉండేది.

"చందమామ ఉయ్యాల నేను ఉపాలి అంది" రోహిణి. "నాడు నేను" అంది రేవతి. అలా దుక్క అంతా పొట్టాడుకుంటూ ఉంటే మా అమ్మ చివరికి రాశి కుడి ద్వంది. దానివైకారం పంతులభవ్యన

కొక్క క్క రేవతి వచ్చి తంపాడుతూ ఉయ్యాల వెళ్లినావుతూ ఉండేవారు. వెళ్లొనాన చరితాని బయలుదేరిపోతూ నేను నిద్రపోతూవుంటే వచ్చి గూడులలో గుచ్చివేట్టు గుచ్చింది. మీకు అలాంటి మనసులు తగిలారో వెళ్లి వాళ్లకి చెప్పి వల్లర్ని పీడిపిస్తేనే కాని మీరు రాదు. నేను వెళ్లొనారా అప్పుడున్నాను.

మా అమ్మ గణగణా ఎంగిల్లకొచ్చి, "నా తండ్రిగా, ఏడవకు" అంటూ పిరు కంది. నా ఏడుపుకు కారణం తెలుసు కంది. అలోనానే అకాశంలోనే అంగళ్లన్నీ తిరగవేసి చలిచూరని చక్కనిగుడ్డ తెచ్చింది. అదిపెట్టి నాకు వేక చిన్నకొటు కుట్టితొడిగింది. అకొటు మెక్కగా, హాయిగా, వెన్నవేచ్చగా ఉంది. ఆ కొటుకేనే ఆ రాత్రి నిద్రపోయాను.

అట్లా నిద్రపోయి లేచేటప్పుటికి నాకొటు కాళ్ళి రింగిపోయి అంది. చక్కపారి బాధపరుచున్నాను. మా అమ్మ గణగణా వచ్చి "ఎందుకొయి తండ్రి ఏడుస్తావు? ఎవరు కట్టారు?" అని అడిగింది. నేను అరిగింది చెప్పలేకపోయాను. ఉయ్యాలం ఉప్పతూపు రోహిణి వల్ల కంటె కొణంగి. అది ఏమన్నా చేపంబేమానని గమని నేన్ను

తన చేరుట్లకి తిసుకొన్నది. నేను ఏడు ప్పానే చినిగిపోయిన కొటు చూపించాను. మా అమ్మ ఏగాదిగా నా కొటుచూచి "నా బంగారు తండ్రిగా, ఏడవకు. ఏను అంక మంచి కొటు కుట్టితొడుగుతాగా. ఏడవకు. దాంకుండా కుడిలే చినిగింది. ఈతడేవ నీకు పరిపాలనకట్టుకువతానుగా," అంది.

మా అమ్మ మళ్ళీ అంగళ్లన్నీ తిరిగి మంచి గుడ్డతొచ్చి వెళ్లటికి రెండుసార్లు కాలతలు తీసుకుని కొటుకుట్టి తొడిగింది. అకొటు తడుపుకొంటూ, రోహిణి కొలపొట చింటూ నిద్రపోయాను, మరునాడు లేచేటప్పుటికి ఏమి జరిగిందోనుకొన్నాను. బంగారంవంటి కొటు అబాబిబలుగా చిరిగి వుంది. మళ్ళీ బాధపరుచున్నాను.

అలా ప్రతిరోజు వెళ్ల కొత్తకొటు కుట్టి తొడగటం, మరునాటిప్రాధ్దుటికి అది చాలాకే తిరిగిపోవటం జరిగింది. మా అమ్మ యిట్లా 14 కొట్లు కుట్టింది. 14 కొట్లు చినిగాయి 16వ కొటు అన్నీటికన్నా పెద్దది. చాం అం దంగా ఉంది. అది ఏమిందో తెలుసునా? మరునాటి ప్రాధ్దుటికి వట్టి గంగిరెమ్మ తొంక అయింది. అమర్నాటికి మళ్ళీ నేను చిక్క పోయాను.

అదంతామానీ మా అమ్మకు ఏమి గతించి. అప్పటినుంచి మళ్ళీ కొటుకాని జొక్కా కాని కుట్టి తొడగలేదు. ఏవరన్నా నాకు పరిపాలన కొటు కుట్టిస్తే ఎంతో సంతోషిస్తాను. మీలో ఏవరుచేయగల రావని?

వచ్చే శా! = మం. పా. శాస్త్రి

తెల్లన్ని నాపెళ్లు ఉగల్ల తోడ
 చల్లన్ని నాకాంతి చముకిల తోడ
 మామయ్య నే చందమామయ్య నేను.
 తెలుగు తోటలలోని కలువనూ దేనె
 తెలుగు శీటలవావి తియ్యన్ని నీరు
 తెలుగు పిల్లల్లార! తీసుకోచ్చాను.
 తియ్యన్ని అనిట తేలిపోదాము
 తియ్యన్ని ఆతేనె తిందాము రండి!
 చుక్కల్ల తోగూడి చక్కగా ఆడి
 పుణ్ణుల్ల తోగూడి పాటుకుందాము
 ఆటల్ల పాటల్ల ఆలసిపోతేను
 చిన్ని పిల్లల్లార! సేదల్లు దేర
 పాలవెల్లిపయిని వప్పోల్దాము.
 తెనుగు పిల్లల్లార! చనుదెండు! రండు!!

కాకమ్మకు కథ

కౌశలను మనం చాలా అలుసుగా దూస్తాం. "కాకి చిరకాలమున్న నేకార్య మగును" అనేవద్యం మీరు చదివే స్థుంటారు. "లోకులు మయిగాకులు" అని సామెత ఒకటి ఉన్నది. ఈవిధంగా మనం కాకులను తిరకాలం. కాని కాకులు చాలా గొప్పవి. మనకు తెలియని విషయాలు కాకులకు తెలుసు. కాకి గుమ్మం నుండు నిలబడి అరిస్తే మనయింటికి చుట్టూ వస్తారు. వచ్చిపోయినవాళ్ళ మనస్సుల్లో ఏమైనా తీరని కోరికలుంటే కాకులు పిందాలు ముట్టవు. ఆప్పుడు మనం వచ్చిపోయినవాళ్ళ కోరికలు తీర్చడానికి ఒప్పుకుంటాం.

కాకులెంత తెలివైనవో తెలుసుకోవాలంటే కాకమ్మ జీవితచరిత్ర చదవాలి. క్రావణ మాసంలో ఒక మంగళ వారంనాడు కాకమ్మ గుట్టలోనుంచి వైకివచ్చి కళ్లతెరిచింది. కాకమ్మ తల్లి దండ్రులు చాలా ప్రజ్ఞావంతులు. ఎండు పుల్లలు, దీపుడు పుల్లలు, రకరకాల ఈతెలూపెట్టే అందంగా గూతు కట్టటం చారిత్రా తెలుసు.

పుట్టినప్పుడు కాకమ్మ ఏమీ అందంగా ఉండేదికాదు. ఈకలులేనివొట్టూ, బోడితలా, తలకన్న పెద్దముఠా, చూస్తే ఎవరికైనా నవ్వొచ్చేది. కాని మనం కాకి పిల్లల్ని చూసి వచ్చురాదు. నవ్వుతే వాటి కల్లిదండ్రులకు కోపం వస్తుంది. మనకు అందవికారంగా తని పించినా, కాకిపిల్ల కాకికిముద్దు. ఆ సంగతి మీకు తెలిసే ఉంటుందికదూ!

కాకమ్మకు ముగ్గురు తోబుట్టువులు. ఇద్దరు అన్నదమ్ములూ ఒక తల్లెటూ ఉండేవారు. ఇంతమందినీ సెంతుకు రావటం కాకమ్మ తల్లి దండ్రులకు ప్రయాసగా ఉండేది. కాకమ్మ తోబుట్టువులలో ఇద్దరు మరీ ఆగాపాతకులు

ఆదిత్యవారిచే వ్రాయబడినది. చందమామ పత్రికలో ప్రచురించబడినది.

ఉండేవాళ్లు. తల్లిదండ్రులు తెచ్చిన ఆహారాన్ని అందరికీ వూరుతుంటారు. మిగతా పిల్లలకి కష్టంగా ఉండేది అందరికీ వాళ్లకు ముందుగా రెక్కలు వచ్చాయి. ఒకరోజు వాళ్లద్దరు 'హా' అని అరిచారు. వాళ్ల కాకులు కారవీ కోయిం అనే కాకమ్మ నన్నా ఆమ్మకూ తెలిపి పోయింది. కాకమ్మ తండ్రి వాటిని కోవంకొట్టే వెంటబడి రరిమాడు కావి ఆ దుర్మార్గులు దీక్షలేదు. కాకమ్మ తల్లి పెంచిన మోహంచేత వాటిని పోవమ్మని తన భర్తను కాంక్షపరిచింది.

కాకమ్మలు మెల్లిగా ఎగిరే ప్రితికి వచ్చాయి. వక్కనున్న చెట్లమీదికి ఇంటి కప్పులమీదికి ఎగరటం ఆట్యా సంచేకాయి. కొంతకాలం గడిచాక పిల్లలను తిండివేటకు పట్టుకుపోయేవమయం వచ్చింది. మొదటిరోజు కాకమ్మవంతు. తల్లిదండ్రులవెంట కాకమ్మక్క తిండి వేటకు బయలుదేరింది.

ఒకనాళం ఇంటి ఆవరణలో ఒక గండుకుక్క ఉన్నది. రోజూ దాని యజమాని దానికి ఉదకవేసిన ఏముకలు పెకలాడు. ఈరోజున కుక్కకు యజమాని స్వయంగా ఆహారం పెట్టక పోవడం వల్ల ఆ దుర్మార్గులు దీక్షలేదు. కాకమ్మ తల్లి పెంచిన మోహంచేత వాటిని పోవమ్మని తన భర్తను కాంక్షపరిచింది.

కాకమ్మ, వాళ్ల ఆమ్మ, నన్నా ఇంటి చూరుమీదినుంచి ఇదంతా చూస్తున్నారు. కాకమ్మ తండ్రి "కా, కా," అని అరిచాడు. కుక్క వాళ్ళకేవి నిర్లక్ష్యంగా చూసింది. కాకమ్మ తల్లి "కా, కా, కా," అని అరిచింది. కుక్కకు కోపంవచ్చి మొరిగింది. మళ్ళీ కాకమ్మ తండ్రి అరిచాడు. ఈసారి కుక్క వట్టంబుకోలేదు. దానికి కాకులమీద విసుగెత్తించి, ఈ సంగతి గ్రహించి

వినుతుంటారు.

కాకమ్మ తల్లి "కా" అని రిన్ను లేక పెట్టి ఉమా త్రైకు హెచ్చరించింది. కాకమ్మ రిప్పునవారి, ఒక ఏముక అందుకుని, మళ్ళీ వచ్చి తల్లిదండ్రులను చేరుకున్నది. కాకుల కుటుంబం అక్కడినుంచి కదిలి బందరాముడుగా రింటికి చేరుకున్నాయి.

కాకమ్మ తల్లిదండ్రులు బందరాముడ్ల దాగా ఎరుగుదరు. వాడి దగ్గర వాళ్ల ఎన్నో ఆప్యాయక వాణిజాలు. వాళ్ల ఎన్ని సార్లో ఏది ఏమిందారు. బందరాముడి ఆమ్మమ్మ చాలా ఆచారవంతురాలు. వాళ్ళింట్లో మాంసం వండుకోరు.

ఆచార వంతులు వాళ్ల బంధువంతులతో తప్ప అన్నం తినవని మొదటికేళారు. వాళ్ల అన్న వట్లెంలో అన్నం పెట్టుకుని మనమడికి వట్టింబటానికి వంటయింటినించి వస్తున్నది. ఆవిడమ చూసి దెదిరి కాకమ్మ నోట్లో ఉన్న ఏముక కాస్తా తారవిడిచింది. అది బిర్యంబాళక అన్నం చేతిలో ఉన్న అన్నం వట్లెంలో వడింది.

"ఈ కాకులు వడిరావా! కంచెరు అన్నం గంటిగుంటలో పోయ్యారని వచ్చిందే!" అని అమ్మ రిట్టుకున్నది.

అన్నం చాలా చెడ్డది. అసలే రోషను రోజులు గదా. అటువంటప్పుడు వృధాగా అన్నం పారేస్తారా? పోనీ పారేసేది ఏ కాకులకో వెయ్యక గంటిగుంటలో పారేస్తారా? ఏముకలం చే ఆమ్మకు అంత రోషంవా!

వినుతుంటారు.

అప్పు వెళ్ళిపోతుండగా కాకమ్మ తండ్రికి గారెల వాసన కొట్టింది. వంట యింట్లో గారెల వంటుతున్నది అన్న. కాకమ్మ వంటింట్లోకి తొరబడి ఒక గారె వట్టుతున్నది. ఇంకలో తయ్యం దళాలును మూసిన చప్పురయింది. బందరాముడు, "అవ్వా, కాకి వంటింట్లో చేరింది. చమ్మనరా, చమ్మనరా!" అని కేకలు పెట్టాడు. "చంపు! చంపు!" అని తిరిగి కేక పెట్టింది అన్న.

కాకమ్మ తల్లిదండ్రులు చుట్టు పక్కల ఉన్న కాకులను గొంతు త్రీ పిలిచారు. బందరాముడు పనిగొల్పింది కాకమ్మను చంపడానికి వెళ్ల గడ తెచ్చాడు. అది వట్టుతుంది రోపలికివచ్చి మళ్ళీ తయ్యం మూసేకాదు. కాకమ్మ రోపం ఇరుక్కు పోయింది. బంద రాముడి చేతిలో గడనుంచి కప్పింపు కోవటానికి అటకమీద జాడల దగ్గర చేరింది. బందరాముడు కాకమ్మకేసి గడ లంగా విసిరాడు. కాకమ్మ వక్కాతు తప్పుతుంది. అటకమీది

జాడలు కిందపడి పగిలిపోయాయి.

"ఏం చేస్తున్నావురా, బందరెరవా! కాల్లే నీ కాకివేట!" అని అన్న బయటి నుండి లలలలాడింది.

"ఈసారి చూడు, అవ్వా! ఈకాకి వేంచేస్తానో!" అని అరిచారు బంద రాముడు. ఈసారి వారు కొట్టినవెల్పు పొణమీది బారెలమాతుడుకు పగిలి నెయ్యి యావత్తూ పోయిపోవడి భగవ అంటుకుంది. బందరాముడికి కయింపేవి తయ్యం తెరిచాడు. ఆ సందులో కాకమ్మ బయటికి జారుతుంది తల్లిదండ్రులను చేరుకుంది. అన్న బందరాముణ్ణి కావలం కాకులంతా చెట్టుమీదినుంచి యాకాయి.

"ఆ కుర్రవాడు నిన్నుంబలేదు కదా ఎందుకంటే మనిషి తెయ్యి తగిలితే కాకి మైలపడుతుంది. మైలపడ్డ కాకి నెవరూ పెళ్లాడదు." అంది కాకమ్మతల్లి.

"లేదమ్మా. నన్నా ఆద్యాయి తాక లేదు." అన్నది కాకమ్మ తల్లితో.

అనాటినుంచి కాకమ్మ వ్యవసాయం గా ఎక్కడికి వెళితే అక్కడికి పోసాగింది.

సీత

హాత్, ఉదతా! హాత్ ఉదతా! ఉరికి వెడతావా?

సీత

హాత్, సీతా! హాత్, సీతా! కప్పుక వెడతాను!

సీత

బుడిలేదు, బస్సులేదు, ప్రయాణ మెట్లాగా?

సీత

కొమ్మలుతెచ్చి అకులుతెచ్చి గూడు కడతాను, చిన్నా పెట్టా రెమ్మలుతెచ్చి చెక్రాలు కడతాను! తొండా గుర్రం బండికి జట్టి తోలుకు వస్తాను! బండిమీద కొరడా పట్టుక జైతా యిస్తాను.

కాకి వెడతా, బొంబాయి వెడతా, కలకత్తా చూస్తా! కావలిసాస్తే ఢిల్లీకూడా కదిపేసే వస్తా! జన్నాగారికి గాంధీజీకి స్నేహం చేస్తాను. చిన్నానమ్మం సాయంత్రానికి చెంగుస వస్తాను.

